

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1.-3/21/3261

Ettekirjutuse tegija Andmekaitse Inspeksiooni jurist Sirje Biin

Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht 02.12.2021, Tallinn

Teabevaldaja Siseministeerium
e-posti aadress: info@siseministeerium.ee

Teabevaldaja vastutav isik kantsler

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ja lõike 2, § 51 lõike 1 punkti 7 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike 3 alusel **teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:**

1. Vaadata uuesti läbi alljärgnevad dokumendid ja hinnata juurdepääsupiirangute vajadust nende sisule:
  - 1) 23.02.2015 kirja nr 4-2/4-2 lisad
  - 2) 04.04.2016 kirja nr 1-0/88-1 lisaks olev protokoll nr 5
  - 3) 16.12.2015 kirja nr 1-10/82-1 lisaks olev protokoll nr 4 ja lisa 2
  - 4) protokoll nr 3 (07.10.2015 nr 1-10/78-1) lisa nr 1.
2. Teha neis dokumentides avalikuks teave, millele ei laiene neile märgitud juurdepääsupiirang.
3. Esitada pärast läbivaatamist Andmekaitse Inspeksioonile eelnimetatud dokumentide väljavõtted, kus juurdepääsupiirangutega osa on kinni kaetud.
4. Dokumentides juurdepääsupiiranguga (kinnikaetud) teabe kohta esitada sõna, lause või lõigu täpsusega põhjendus, miks sellele kohaldub dokumendile märgitud juurdepääsupiirang.

Määrán ettekirjutuse täitmise tähtajaks 13. detsember 2021.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspeksioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Riigiasutus saab käesoleva haldusakti vaidlustada vaidega Andmekaitse Inspeksiooni peadirektorile.

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:

Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspeksiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspeksioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

FAKTIILISED ASJAOLUD:

1. XXX esitas Andmekaitse Inspeksioonile vaide teabenõude täitmise peale, kuna ei nõustu küsitud teabe hulgas olevatele Siseministeeriumi dokumentidele juurdepääsu piiramisega täies ulatuses. Vaidlustatakse järgmistele dokumentidele täies mahus piirangute seadmist:

1. Vastus haldusjärelevalve alustamise teatele.pdf 23.03.2015 nr 4-2/4-6; (Juurdepääsupiirang AvTS § 35 lg 1 p 9 alusel);
2. Rahvastikuregistri ISKE audit.pdf 05.03.2015 nr 4-2/4-4; (Juurdepääsupiirang AvTS § 35 lg 1 p 9 alusel);
3. Rahvastikuregistri ISKE audit.pdf 23.02.2015 nr 4-2/4-2; (Juurdepääsupiirang AvTS § 35 lg 1 p 9 alusel);
4. Auditi nr 337a (informatsiooni oigsuse hin....pdf 04.04.2016 nr 1-10/88-1; (Juurdepääsupiirang AvTS § 35 lg 2 p 3 alusel);
5. Auditi nr 337a (informatsiooni oigsuse hin....pdf 16.12.2015 nr 1-10/82-1; (Juurdepääsupiirang AvTS § 35 lg 1 p 9 alusel);
6. Auditi nr 337a (informatsiooni oigsuse hin....pdf 07.10.2015 nr 1-10/78-1. (Juurdepääsupiirang AvTS § 35 lg 1 p 9, p 10 ja § 35 lg 2 p 3 alusel).

2. Andmekaitse Inspeksioon alustas juurdepääsupiirangute õiguspärasuse väljaselgitamiseks järelevalvemenetlust ning esitas 06.10.2021 Siseministeeriumile järelepärimise. Palusin vaites nimetatud kuues dokumendis (koos lisadega) tuua välja sõna, lause või lõigu täpsusega teave, mis vajab dokumendile märgitud juurdepääsupiirangut ja põhjendada juurdepääsupiirangute kasutamist.

3. Siseministeerium vastas 22.10.2021, loetledes, millistelt dokumentidelt on piirang eemaldatud ning millised dokumendid on juurdepääsupiiranguga.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Siseministeerium esitas inspeksioonile juurdepääsupiirangute õiguspärasuse hindamiseks originaaldokumendid ja väljavõtted nendest, mida võiks teabenõudjale väljastada.

Siseministeeriumi vastusest selgub, et juurdepääsupiirang on kõrvaldatud punktis 1 nimetatud 1. ja 2. dokumendilt; avalik on 3. dokumendi kaaskiri, 4. dokumendi lisa 1 (sama on ka 5. dokumendi lisaks 1) ning 6. dokumendist protokoll nr 3.

3. dokumendi lisad on juurdepääsupiiranguga AvTS § 35 lg 1 p 9 alusel (teave turvasüsteemide, turvaorganisatsiooni või turvameetmete kirjelduse kohta). Samas on teabevaldaja alapunktidesse c – f märkinud: *Dokument ei sisalda sellist teavet, mida SMIT või SIM loeb juurdepääsupiiranguga teabeks. Küll aga võib see dokument sisaldada sellist teavet, mille avalikustamine võib kahjustada AS Andmevara tegevust - tegemist on dokumendiga, mille alusel auditeeritakse AS Andmevara. Seetõttu soovitame selle dokumendi osas pöörduda ka AS Andmevara poole.*

3. punktis märgitud dokumentidele on juurdepääsupiirangu seadnud Siseministeerium. Tema saab ka piiranguid kehtetuks tunnistada, kui nende kehtestamise põhjus on kadunud. Kui

teabevaldaja hinnangul ei ole dokumentides juurdepääsupiiranguga teavet, tuleb piirangud maha võtta.

Kui teabevaldaja on piiranud teabele juurdepääsu teise asutuse huvides, siis on teabevaldaja kohustus enne teabe kolmandatele isikutele väljastamist teha kindlaks, kas sellise teabe avalikustamine võib kahjustada teise isiku õigusi ja huve (vt AvTS § 38 lg 3 viimane lause), mitte soovitada seda järelevalveasutusel teha.

Selge ei ole ka see, kuidas aastatetagused auditid mõjutavad AS Andmevara tulevase auditeid, kui ta ei ole juba 2015. aastast rahvastikuregistri volitatud töötlejaks.

Kuna dokumentidele on juurdepääsupiirangu aluseks AvTS § 35 lg 1 punkt 9, peaksid need sisaldama turvasüsteemide ja/või -meetmete kirjeldusi. Kus need punktides 3 c-f nimetatud dokumentides on, on jäetud märkimata. Seega ei ole aru saada, kas dokumendid üldse vajavad juurdepääsupiirangut või missugune osa seda vajab.

Siseministeeriumi vastuse punktis 3 b on rahvastikuregistri ISKE auditi lisaks rahvastikuregistri 2013 riskianalüüsi raport. Selle 33 leheküljest on väljaandmiseks sobilikuks peetud kaht esimest lehekülge. Jääb selgusetuks, kuidas saab kogu ülejäänut pidada teabeks turvasüsteemide, turvaorganisatsiooni või turvameetmete kirjelduse kohta. Kuidas selleks on täiel määral näiteks leheküljel 3 sisukord; lk 4-5 sissejuhatus (see sisaldab muuhulgas teavet, mis on avalikult RIHA-st ja õigusaktidest leitav); lk 8-9 kasutatavate standardite, poliitikate ja järgnevate hindamiste tabelid. Kindlasti ei ole kogu alajaotuse „Tähelepanekud, hinnangud ja soovitused“ turvalisusega seotud teave, mis vajaks juurdepääsupiiranguid. AvTS § 38 lõige 2 sätestab, et kui teabele juurdepääsu võimaldamine võib põhjustada juurdepääsupiiranguga teabe avalikuks tulemise, siis tagatakse juurdepääs üksnes sellele osale teabest või dokumendist, mille kohta juurdepääsupiirangud ei kehti. Harva on juurdepääsupiiranguga kogu dokument.

4. dokumendis on juurdepääsupiiranguga protokoll nr 5 AvTS § 35 lg 1 p 9 alusel.

Olen seisukohal, et ka see dokument ei saa nii suures mahus, kui väljavõttelt nähtub, olla piiranguga. Jääb arusaamatuks, miks on suurem osa xxx ja xxx sõnavõttudest eemaldatud, kas ikka kõik nendes saab olla piiranguga AvTS § 35 lg 1 p 9 alusel.

5. dokumendis on AvTS § 35 lg 1 p 9 alusel juurdepääsupiiranguga protokoll nr 4. Sarnaselt protokolliga nr 5 on ka siin juurdepääs piiratud suuremas mahus, kui piirangu alus seda võimaldaks. Muuhulgas jääb arusaamatuks, kuidas kahjustavad teabevaldaja turvalisust Andmekaitse Inspeksiooni esindaja küsimused.

Dokumendi lisaks 2 on memo „Infoturbe seonduvad tegevused aastal 2015.“ Nõustuda ei saa kogu alajaotuste *Siseministeeriumi infrastruktuur, haldusala teenused ja suuremad jooksvad tegevused* kinni katmisega. Näiteks tekib küsimus, mis on alajaotuses *Siseministeeriumi infrastruktuur* punktides 2, 19, 20 ja 22; alajaotuse *haldusala teenused* punktides 1, 4, 8-10; alajaotuse *suuremad jooksvad tegevused* kõigis punktides piiranguga teabeks? Tõin siin üksnes näiteid, täiendavat ülevaatamist vajavad kõik dokumendi punktid.

6. dokumendi lisaks 1 on „Ülevaade auditis „Eesti Päevalehes 27.08.2014 avaldatud informatsiooni õigsuse hindamine“ tehtud soovituste rakendamise tegevuskava täitmise kohta.“

Sellest 13-leheküljelisest ülevaatest peab Siseministeerium võimalikuks avalikustada üksnes pealkirja ning punktid 2.1.1 ja 3.1.3. Ülejäänut teabele on juurdepääs AvTS § 35 lg 1 punktide 9 ja 10 ning § 35 lg 2 punkti 3 alusel piiratud.

Kuigi palusin lõigu või sõna täpsusega näidata, missugune teave on juurdepääsupiiranguga, ei ole seda tehtud, mistõttu pole teada, missugune osa dokumendist on piiratud turvameetmete, missugune tehnoloogia kaitsmiseks või mis põhjusel on miski tunnistatud asutusesiseseks dokumendiks. Minu hinnangul ei saa dokument nii suures ulatuses olla piiranguga. Näiteks: mis vajab piiramist soovitustes 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 3.1.2, 3.1.8, 4.1.1, 4.1.2, 5.1.1-5.1.4, 6.1.1 või seoses avaliku hankega (lk 4)? Soovin, et näidataks täpselt, missugune osa teabest on piiratud turvameetmete (AvTS § 35 lg 1 p 9), missugune tehnoloogilise teabe (AvTS § 35 lg 1

p 10) tõttu.

Kuna ei pea põhjendatuks kõnealustes dokumentides teabe piiramist esitatud mahus, teen ettekirjutuse vaadata dokumendid uuesti läbi ja hinnata juurdepääsupiirangute vajalikkust.

/allkirjastatud digitaalselt/

Sirje Biin

jurist

peadirektori volitusel